

Toespraak van voorzitter Metsola tijdens de Europese Raad
Donderdag 26 oktober 2023

Dank u, Charles.

Goedemiddag iedereen.

De terroristische aanslag in Israël, de humanitaire crisis in Gaza en de spanningen in het Midden-Oosten blijven zeer verontrustend. De terreuraanslagen van Hamas werpen een donkere schaduw over de hele regio. Dat heb ik zelf kunnen vaststellen toen ik de plekken bezocht waar de gruweldaden gepleegd werden en daar rouwende overlevenden mocht ontmoeten. Ik weet dat velen van u daar ook geweest zijn.

Voor de opzettelijke massaverkrachting, ontvoering en foltering van en moord op volledige gemeenschappen, kinderen, vrouwen en mannen, zelfs feestvierende jongeren, is geen excuus of rechtvaardiging mogelijk. Dit was een terroristische aanslag van een terroristische organisatie die teert op haat. Het is belangrijk dat we dat erkennen,

net zoals het belangrijk is dat we inzien dat Hamas niet de legitieme doelstellingen van het Palestijnse volk vertegenwoordigt. Zij staan die doelstellingen in de weg.

Het Europees Parlement heeft Hamas in de krachtigste bewoordingen veroordeeld. We weten dat Hamas moet worden gestopt. En we hebben ook benadrukt dat de manier waarop dat gebeurt van belang is voor ons allemaal. Hoe Israël nu reageert, is van cruciaal belang.

Als Parlement hebben we altijd aangedrongen op de eerbiediging van het internationaal recht en dat zullen we ook blijven doen. We moeten nu in de eerste plaats kijken naar de humanitaire gevolgen van de strijd tegen Hamas, en we moeten de nodige hulp tot bij de onschuldige bevolking krijgen.

De burgers verwachten dat Europa actie blijft ondernemen nu zich in Gaza een afgrijselijke crisis ontplooit, waarbij talloze onschuldige doden vallen en vele kinderen hun ouders verliezen.

Als Unie hebben wij de verantwoordelijkheid om coherent en verenigd te blijven. Als we op deze manier optreden, betekent dat niet dat we ons erbij neerleggen dat er meer doden zullen vallen of dat er meer gewelddaden zullen worden gepleegd. Integendeel, we doen dit net omdat we een gevaarlijke escalatie van het conflict

in de regio willen voorkomen. We mogen dat sprankeltje hoop dat uiteindelijk vrede kan worden bereikt, niet in de kiem smoren.

Hamas biedt geen hoop op vrede; zij bieden alleen bloedvergieten. Door hun vreselijke acties lijkt de droom van vrede met jaren of misschien zelfs tientallen jaren uitgesteld. Elke dag dat de 200 gijzelaars in handen van Hamas blijven, lijkt die droom weer een dag verder weg. In dit verband moeten we ook de rol van het Iraanse regime in de regio onderzoeken.

Ik wil benadrukken dat het innemen van een krachtig standpunt tegen terreur, wat we moeten doen, niet uitsluit dat we alles in het werk stellen om de humanitaire crisis in Gaza te verlichten, wat we ook moeten doen.

Daarom doen we dus alles wat we kunnen om onschuldige levens te beschermen. Daarom zetten we ons in om gijzelaars te bevrijden en om hulp ter plaatse te krijgen. Daarom heeft het Europees Parlement opgeroepen tot een humanitaire pauze. Daarom waren wij ingenomen met het feit dat de Europese Commissie de humanitaire hulp verdriedubbeld heeft.

Dit alles betreft de korte termijn. Op langere termijn moet Europa paraat staan en bereid zijn om mee te werken. We moeten blijven ijveren voor duurzame vrede. Voor een eerlijke tweestatenoplossing die billijk en rechtvaardig is. Er is een rol weggelegd voor Europa en we hebben de plicht om op te treden.

En ook al blijven de gebeurtenissen in het Midden-Oosten het grootste punt van zorg, we moeten ook aandacht besteden aan andere dringende kwesties en geopolitieke realiteiten: de aanhoudende brutale invasie van Rusland in Oekraïne, de gebeurtenissen in Nagorno-Karabach, de spanningen op de Balkan, de Belarussische democratie die onder vuur ligt, onze houding ten aanzien van China, India en de trans-Atlantische betrekkingen: tegen die achtergrond moet de Europese Unie haar plaats in deze nieuwe wereld bepalen.

Hoe kunnen we de bezorgdheden over veiligheid en migratie aanpakken? Hoe kunnen we ons concurrentievermogen in de wereld en onze welvaart waarborgen? Wat moet Europa doen om ervoor te zorgen dat het een op waarden gebaseerde supermacht blijft die kan inspelen op de zorgen van de burgers?

Vorige week kwam de Armeense premier Pasjinian in het Parlement spreken over de recente escalaties in Nagorno-Karabach. Hij beschreef hoe Armenië de toestroom van vluchtelingen beheert en drukte zijn bezorgdheid uit over de

veiligheid in de regio. De weg naar vrede is moeilijk, maar wij hopen dat in deze omstandigheden mogelijk is om spoedig zinvolle besprekingen voort te zetten.

Dit alles vindt plaats terwijl de illegale Russische invasie van Oekraïne voortduurt. Het Kremlin rekent erop dat onze steun zal afbrokkelen, maar we zullen ons hier onvermoeibaar tegen blijven verzetten. We zullen steun blijven bieden op humanitair, logistiek, militair en politiek vlak en met het oog op wederopbouw.

Over enkele weken zal de Commissie haar langverwachte uitbreidingspakket presenteren. Oekraïne heeft buitengewone inspanningen geleverd om de democratische hervormingen door te voeren en gevolg te geven aan de aanbevelingen van de Commissie. Mits aan de voorwaarden is voldaan, hoop ik dan ook dat eind dit jaar overeenstemming kan worden bereikt over het openen van toetredingsonderhandelingen met Oekraïne, en volgens dezelfde maatstaf ook met Moldavië.

Door onze Europese burens een duidelijk Europees perspectief te bieden, wordt het beoogde doel bereikt. En terwijl Oekraïne, Moldavië en de Westelijke Balkan hervormingen doorvoeren en zich voorbereiden op de volgende stappen, moet Europa zich voorbereiden om hetzelfde te doen. De tijd dringt. We kunnen het ons niet veroorloven te wachten.

We moeten ook het herstel, de wederopbouw en de modernisering van Oekraïne blijven ondersteunen. Dit betekent dat er een akkoord moet worden bereikt over de nieuwe faciliteit voor Oekraïne ter waarde van 50 miljard euro waarover het Europees Parlement vorige week heeft gestemd. Als Unie hebben wij blijk gegeven van buitengewone eenheid met betrekking tot Oekraïne en ik ben ervan overtuigd dat dat niet zal veranderen.

Dit gaat hand in hand met de noodzaak om ons meerjarig financieel kader te hervormen. Als we een zinvolle begroting voor 2024 willen — een begroting die geschikt is voor het beoogde doel — hebben we de middelen nodig om dit te ondersteunen. Dat kan enkel aan de hand van een herziening van het MFK, en die moet zo snel mogelijk plaatsvinden.

Op dit moment zijn onze middelen beperkt. De pandemie, de invasie in Oekraïne, de klimaatverandering, de energiecrisis en de uit de hand gelopen kosten van levensonderhoud hebben hun tol geëist. De stijgende rente heeft ertoe geleid dat de kosten in verband met leningen voor NextGenerationEU zijn gestegen. Dit alles heeft tot gevolg dat de begroting van de EU tot het uiterste wordt opgerekend.

We moeten ervoor zorgen dat voor onze prioriteiten in voldoende financiering wordt voorzien. Wij zijn het er allemaal over eens dat veiligheid en migratie moeten worden aangepakt, dat Oekraïne verder moet worden ondersteund en dat er snel en doeltreffend meer geld moet worden geïnvesteerd in lidstaten die door natuurrampen getroffen worden. Het is net wanneer de lidstaten naar Europa kijken voor solidariteit en steun, dat we er voor hen het meest moeten zijn.

Wij moeten onze woorden kracht bijzetten met de nodige financiële middelen om wat we zeggen ook in de praktijk te brengen — en ik wil hieraan toevoegen dat er meer vooruitgang moet worden geboekt in verband met de invoering van nieuwe eigen middelen, waarover we al in 2020 overeenstemming hebben bereikt.

Het budget is wat we minimaal nodig hebben om financiering te verstrekken aan de mensen van Europa — onze landbouwers, studenten, bedrijven en regio's — die willen investeren, innoveren en moderniseren en een Europa willen ontwikkelen dat op wereldvlak kan concurreren. Dat is de hoe we echte, duurzame economische groei kunnen genereren. Dat is wat we nodig hebben om ons concurrentievermogen in stand te houden.

Als we onze geloofwaardigheid met betrekking tot onze toekomstige projecten willen behouden, hebben we een akkoord nodig. Uitstel zal niet helpen.

Staat u mij toe het ook over een ander onderwerp te hebben dat niet mag worden uitgesteld: migratie. De recente gebeurtenissen en de sterk gestegen toestroom van asielzoekers hebben eens te meer duidelijk gemaakt wat de gevolgen zijn van ons huidige versnipperde beleid inzake asiel en migratie.

Onze gesprekken moeten eerst en vooral gaan over hoe we de terugkeer doeltreffender kunnen maken door asielaanvragen sneller te behandelen, en hoe we de terugkeermodaliteiten en de operationele coördinatie en samenwerking tussen de lidstaten, derde landen, EU-instellingen en -agentschappen kunnen verbeteren. We moeten de mazen dichtmaken die momenteel in de wetgeving bestaan tussen een negatief asielbesluit en een terugkeerbesluit. Dit kan worden bereikt door middel van de verordening inzake grensprocedures. Er moet meer worden gedaan — en dan bedoel ik op collectief niveau — om vooruitgang te boeken in alle onderdelen van het migratiepact om ervoor te zorgen dat we dit in orde krijgen tegen het einde van dit wetgevingsmandaat.

Voordat mensen in juni volgend jaar gaan stemmen, zullen zij kijken of wij op al deze gebieden daadwerkelijk iets bereikt hebben. Ik ben ervan overtuigd dat wij

dit kunnen, en ik verzeker u ervan dat het Parlement bereid en paraat is om zijn deel te doen.